

Zasedání Zastupitelstva Ústeckého kraje

Dne:

18. 4. 2012

Bod programu:

11

Věc:

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Důvod předložení:

Plnění usnesení Zastupitelstva Ústeckého kraje č. 10/28Z/2012 ze dne 22. 2. 2012

Nárok na rozpočet Ústeckého kraje:

bez

Zpracoval:

JUDr. Jan Svoboda,
legislativní oddělení

Předkládá:

Jana Vaňhová,
hejtmanka Ústeckého kraje

Konzultováno:

JUDr. Zdeněk Lavička,
Legislativně právní výbor Zastupitelstva
Ústeckého kraje
AK Benešová, Beránek, Blaha
JUDr. Simona Hejnová,
vedoucí odboru legislativně-právního

Projednáno v Radě Ústeckého kraje:

usnesení číslo : 11/101R/2012

dne:	hlasování:		
4. 4. 2012	pro	proti	zdržel se
	8	0	0

Předáno OOKÚ:

4. 4. 2012

Expedováno:**Přílohy:**

1. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, **varianta A** (příloha č. 1.1 Důvodová zpráva varianta A, 1.2 Návrh zákona podle legislativních pravidel vlády varianta A, 1.3 Návrh zákona s vyznačením změn varianta A)
2. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, **varianta B** (příloha č. 2.1 Důvodová zpráva varianta B, 2.2 Návrh zákona podle legislativních pravidel vlády varianta B, 2.3 Návrh zákona s vyznačením změn varianta B)
3. Tabulka vypořádání připomínek krajů a MV ČR
4. Korespondence Ústeckého kraje s Ministerstvem vnitra ČR (příloha č. 4a Dopis NMV ze dne 13. 3. 2012, 4b Příloha dopisu NMV ze dne 13. 3. 2012, 4c Dopis náměstkovi MV ze dne 16. 3. 2012, 4d Dopis NMV ze dne 20. 3. 2012)
5. Doporučující usnesení Legislativně právního výboru Zastupitelstva Ústeckého kraje.

Návrh na usnesení:

Zastupitelstvo Ústeckého kraje po projednání

A) *schvaluje*

VARIANTA A

dle § 35 odst. 2 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, návrh na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, dle přílohy č. 1 tohoto usnesení

VARIANTA B

schválit dle § 35 odst. 2 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, návrh na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, dle přílohy č. 2 tohoto usnesení

B) *pověřuje*

Janu Vaňhovou, hejtmanku Ústeckého kraje, jednáním o návrhu zákona schváleném v bodu A) tohoto usnesení v orgánech Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.

C) *ukládá*

Janě Vaňhové, hejtmance Ústeckého kraje, předložit návrh zákona schváleného v bodu A) tohoto usnesení Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky.

Termín: 30. 4. 2012

Důvodová zpráva:

Materiál je předkládán v souladu s usnesením zastupitelstva kraje č. 10/28Z/2012 ze dne 22. 2. 2012, kterým byl schválen věcný záměr novely zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „InfZ“). Cílem záměru bylo zvýšení efektivity a hospodárnosti při poskytování informací většího rozsahu.

Zadaný úkol byl řešen zavedením institutu zajišťujícím právo na úhradu pohledávky vůči žadateli. Po konzultacích s ministerstvem vnitra je shodně konstatováno, že jiná než navržená opatření k dosažení cíle legislativní iniciativy nevedou.

Návrh zákona je předkládán ve variantní podobě z důvodů, jak je vysvětleno dále. Návrh zákona zpracovala Advokátní kancelář Benešová, Beránek, Blaha ve spolupráci s legislativně – právním odborem. Návrh zákona je zpracován v souladu s platnými Legislativními pravidly vlády ČR.

Důvodem variantního zpracování novely InfZ se stala žádost Ministerstva vnitra ČR o rozšíření legislativní iniciativy našeho kraje, kterou by došlo k odstranění i jiných nejzásadnějších nedostatků zákona. Žádost je obsahem dopisu náměstka ministra vnitra ze dne 13. 3. 2012 a je přílohou č. 4a a 4b.

Návrh zákona v jeho paragrafové podobě prošel připomínkovým řízením na úrovni krajského úřadu, krajů (prostřednictvím Asociace krajů ČR) a Ministerstva vnitra ČR. Výsledek tohoto připomínkového řízení je obsahem **přílohy č. 3** tohoto materiálu.

Návrh obou předkládaných variant novely InfZ vychází z filozofie založení právně vymahatelné pohledávky vůči žadatelům o informace, která představuje krajem vynaložené náklady na zpracování informace. Změna oproti stávajícímu stavu je, že vynaložené náklady lze, v případě odmítnutí žadatele tyto náklady uhradit, vymáhat právní cestou. Další novinkou je zavedení záloh na náklady, bez jejichž uhrazení kraj nepřistoupí k vlastnímu zpracování informace. To s sebou ponese úsporu pracovního fondu

vynakládaného na vyřizování žádostí o informace. Uvedená úprava InfZ je prováděna rozsáhlou novelou ustanovení § 17 a vložení nového ustanovení § 17a. Ostatní úpravy InfZ mají z hlediska účelu sledovaného novelou InfZ doprovodný charakter.

Podstatu navrhované úpravy představujeme na tomto modelovém příkladu:

Je požádána informace, jejíž vyhledání bude mimořádně rozsáhlé. Ústecký kraj provede odhad nákladů na mimořádně rozsáhlé vyhledání informace. Odhad těchto nákladů společně s požadavkem na zaplacení zálohy zašle žadateli o informace. Žadatel zálohu ve stanové lhůtě nezaplatí, Ústecký kraj žádost odloží, aniž by vynaložil s vyřízením žádosti náklady. Pokud však žadatel zálohu zaplatí, Ústecký kraj informace vyhledá a následně zašle žadateli vyčíslení skutečných nákladů za vyhledání informace k úhradě. Pokud žadatel tyto náklady neuhradí, nebo vezme svoji žádost zpět, nebude mu informace poskytnuta. Současně však bude Ústecký kraj mít vůči žadateli vymahatelnou pohledávku, kterou tvoří skutečně vynaložené náklady Ústeckého kraje.

K jednotlivým variantám

Obě varianty obsahují tutéž úpravu, jež je popsána výše a přiblížena v modelovém příkladu. Rozdíl mezi nimi je v tom, že varianta B obsahuje pouze tuto úpravu, avšak varianta A je rozšířena o návrhy Ministerstva vnitra ČR.

Varianta A – viz příloha č. 1 tohoto materiálu:

Ministerstvo požádalo o úpravu § 5, spočívající ve zrušení povinnosti zveřejnit rozhodování o stížnostech na výši úhrady, a zrušení povinnosti zveřejnění informace, kterou povinný subjekt poskytl na základě žádosti. Dále ministerstvo navrhlo úpravu § 6, spočívající v omezení povinnosti k přímému poskytnutí informace, je-li taková informace již zveřejněna způsobem umožňujícím dálkový přístup k informaci.

S uvedenými návrhy ministerstva lze vyslovit souhlas, neboť představují pro povinné subjekty snížení pracovní agendy související s poskytováním informací dle InfZ.

Součástí žádosti ministerstva byl i návrh na úpravu § 16a v rozsahu specifikace postupu vyřízení stížnosti, která byla podána opožděně, a § 14 v rozsahu nové úpravy odložení žádosti o informace z důvodu nedostatku působnosti povinného subjektu. S posledně uvedenými návrhy ministerstva na úpravu § 16a a § 14 však bylo již počítáno na podkladě připomínkového řízení a staly se vlastní integrální součástí návrhu Ústeckého kraje, neboť dotváří vhodným způsobem soustavu pojmů vzhledem k celkovému navrhovanému rozšíření subsidiární aplikace správního řádu.

Ministerstvo vnitra ČR dále svým dopisem ze dne 13. 3. 2012 (příloha č. 4a) doporučilo, aby náš kraj použil modifikované znění § 17 a § 17a z dílny ministerstva, které dle jeho názoru lépe navazuje na ostatní ustanovení zákona. Znění takto doporučeného § 17 a § 17a je součástí přílohy č. 4b. S uvedeným návrhem se kraj vypořádal **dopisem ze dne 16. 3. 2012** (příloha č. 4c), ve kterém poukázal na rozdíly návrhu kraje a ministerstva, kdy ministerstvo navrhlo sice také zavedení institutu vzniku pohledávky vůči žadateli, tvořené náklady za mimořádně rozsáhlé vyhledání informace, ale na rozdíl od návrhu našeho kraje, ministerstvo uvažuje se vznikem práva na úhradu pohledávky až v době, kdy povinný subjekt náklady na vyhledání a zpracování informace již fakticky vynaložil, ale hlavně až poté, kdy žadatel po tomto faktickém vynaložení nákladů povinným subjektem svoji žádost nevzal zpět. To znamená, že ministerstvo předpokládalo vznik pohledávky po skutečném vynaložení nákladů povinným subjektem pouze tehdy, nebyla-li žádost o informace, po sdělení výše skutečných nákladů, žadatelem vzata zpět. Dále bylo ministerstvo požádáno o důvodovou zprávu k návrhům na změnu zákona, které překročily návrh kraje.

Na dopis kraje ze dne 16. 3. 2012 (příloha č. 4c) reagovalo ministerstvo dopisem ze dne 20. 3. 2012 (příloha č. 4d). Vedle otázky spolupráce na důvodové zprávě, která byla poslána ku prospěchu věci vyřešena přímou dohodou s pracovníky ministerstva, byl kraj informován, že jeho

návrh nereaguje na veškeré situace, které mohou v souvislosti s požadavkem úhrady nákladů vzniknout, s tím, že by při nezohlednění názoru ministerstva bylo nuceno v rámci připomínkového řízení organizovaného vládou na problematické aspekty upozornit a doporučit jejich zohlednění v legislativním textu, který by vedl k textu návrhu zákona, které ministerstvo kraji již poskytlo. Uvedlo, že text se může zdát složitým, na druhou stranu, že však poskytuje odpovědi na všechny problematické aplikační momenty, které mohou v praxi vzniknout.

K dopisu ministerstva ze dne 20. 3. 2012 postupoval kraj, vzhledem ke stavu prací na novele, přímým jednáním s pracovníky ministerstva. Bylo touto cestou vyjasněno, že návrh Ústeckého kraje není totožný s návrhem ministerstva, což bylo akceptováno. Dále bylo vysvětleno, že po připomínkách krajů byla do návrhu zákona začleněna i upřesnění, která doporučovalo i ministerstvo. Současně bylo ministerstvo touto cestou opakovaně informováno, že kraj měl k dispozici návrh zákona v podobě legislativně-technicky čisté, avšak po provedení testu srozumitelnosti takové podoby zákona u jeho uživatelů bylo zjištěno, že úroveň pochopení textu zákona se pohybovala okolo 20 %. Dále bylo ministerstvu sděleno, že stávající stav návrhu novely je s přihlédnutím k uvedenému aspektu nyní hodnocen jako optimální kompromis z hlediska legislativní techniky a srozumitelnosti právní úpravy, který vyplynul a byl potvrzen připomínkovým řízením. S uvedeným vysvětlením vyslovili pracovníci ministerstva srozumění. Po dohodě ministerstvo následně zaslalo odůvodnění návrhu zákona v jeho části, které se týká novely § 5 a § 6 InfZ.

Varianta B – viz příloha č. 2 tohoto materiálu:

Odpovídá svým obsahem, stejně jako varianta A, záměru legislativní iniciativy tak, jak jej projednalo Zastupitelstvo Ústeckého kraje dne 22. 2. 2012.

Závěrečné shrnutí:

Varianta A a B je z hlediska naplnění záměru legislativní iniciativy shodná, varianta A však navíc reaguje na žádost Ministerstva vnitra ČR a obsahuje zrušení povinnosti zveřejnění rozhodování o stížnostech a zveřejnění informace poskytnuté žadateli (úprava § 5 InfZ) a omezuje povinnost povinného subjektu přímého poskytnutí informace žadateli, je-li informace přístupná dálkovým způsobem (úprava § 6 InfZ).

Zpracovatelé návrhu novely InfZ doporučují Zastupitelstvu Ústeckého kraje rozhodnout se pro variantu A.

Důvodem tohoto doporučení je snížení pracnosti agendy související s vyřizováním žádostí o informace. Za druhé, změny, o jejichž začlenění do legislativní iniciativy požádalo ministerstvo, nikterak neomezují právo na přístup k informacím. Po věcné stránce nejsou návrhy na změnu § 5 a § 6 spojeny se zbývajících návrhy, a proto je, v případě vyslovení nesouhlasu s nimi, lze oddělit pozměňovacím návrhem ve sněmovně od ostatního obsahu návrhu novely InfZ.

Dne 27. 3. 2012 bylo provedeno per rollam projednávání novely InfZ v Legislativně právním výboru Zastupitelstva Ústeckého kraje. **Výbor doporučil zastupitelstvu schválení návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 106/1999 Sb. a to ve variantě A** navrhovaného usnesení. Usnesení výboru je přílohou č. 5 předloženého materiálu.

Dne 4. 4. 2012 Rada Ústeckého kraje projednala varianty návrhu zákona a uložila předkladateli materiálu pro jednání zastupitelstva, hejtmance Janě Vaňhové, předložit zastupitelstvu návrh usnesení ve variantní podobě, kdy bude pod variantou A hlasováno o návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 106/1999 Sb. v podobě rozšířené o návrhy Ministerstva vnitra ČR a eventuálně o návrhu B, v podobě bez návrhů Ministerstva vnitra ČR.